

Výroční zpráva za rok 2012

Centra sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením v Brně – Chrlicích
Chrlické nám. 2, 643 00 Brno

Obsah:

- základní personální údaje
- rozpočet za rok 2012
- zdravotní péče
- provozní oddělení
- pracovní skupina ZSR
- zhodnocení a význam práce ZVP
- pracovní skupina POP

Základní personální údaje:

Zaměstnanci Centra Chrlice za rok 2012

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v roce 2012 - v přepočtených osobách 75,79
- ve fyzických osobách 79
- evidenční stav k 31.12.2012 77

Z toho tvořili dle povolání:

- THP zaměstnanci	9	
- Zdravotničtí zaměstnanci	9,8	v tom 1 nutriční terapeut, 0,600, lékař 0,125
- Zaměstnanci sociální péče	33	z toho 18,00 přímá obslužná péče, 15 základní výchovná péče
- Vychovatelé	4	
- Sociální pracovník	1	
- Manuálně pracující zam.	19	

Celkem: 75,8

Za rok 2012 proběhlo 10 nástupů do pracovního poměru: funkce

- ředitel 1
- pracovník v sociálních službách 5
- sociální pracovník 1
- všeobecná sestra 2
- údržbář 1

Dále proběhlo 13 výstupů - rozvázání pracovního poměru: funkce

- ředitel 1
- sekretářka 1
- pracovník v sociálních službách 5
- sociální pracovník 1
- všeobecná sestra 2
- fyzioterapeut 1
- údržbář 1 /úmrtí
- vychovatel 1

Rozpočet za rok 2012

		2011	2012
		v tis. Kč	
	Výdaje		
50	Platy zaměstnanců a ostat.os.výd.a pojist.	22.086	22.049
513	Nákup materiálu	3.456	3.681
515	Nákup vody, paliv a energií	3.722	3.447
516	Nákup služeb	3.142	1.980
517	Ostatní nákupy	2.602	1.343
53-54	Převody, náhrady, daně	346	243
5	Běžné výdaje celkem	35.354	32.743
612	Investiční výdaje	0	249
	Výdaje celkem	35.354	32.992

		2011	2012
		v tis. Kč	
	Příjmy		
2111	Příjmy z poskytovaných služeb	11.198	11.901
2132	Příjmy z pronájmu	197	184
2141	Příjmy z úroků	3	3
21	Nákup služeb	11.398	12.088
4132	Převody z vlastních fondů	56	132
	Příjmy celkem	11.454	12.220

Zdravotní péče

V prostorech oddělení B - Centra sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením (dále jen CSS) se nachází ošetrovna, která je společná pro všechna oddělení. Zdravotní péče je zajišťována prostřednictvím nepřetržitého provozu všeobecnými zdravotními sestrami, které jsou způsobilé pracovat bez odborného dohledu.

PSS jsou metodicky vedeni k dodržování hygienických norem a nařízení.

Podle zákona č. 48/ 1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o poskytování a úhradě zdravotní péče odbornost 913 je vykazována zdravotní péče 5 zdravotním pojišťovněm. Základním cílem ošetrovatelské péče je zlepšení, případně udržení stávajícího zdravotního stavu uživatelů a zachování důstojného způsobu života.

Prvořadým zájmem zdravotního personálu je systematické plánování a hodnocení péče směřující k uspokojování základních bio-psycho-sociálních potřeb uživatelů. Součástí zdravotní péče je sledování zdravotního stavu uživatelů, plnění ordinací praktických i odborných lékařů a provádění záznamů do dokumentace. Uživatelé mají možnost konzultovat svůj zdravotní stav a potřeby s praktickým lékařem při pravidelných měsíčních návštěvách na jednotlivých odděleních.

Ke zkvalitnění péče o uživatele CSS přispívá i spolupráce s nutriční terapeutkou, sociálními pracovníky, terapeuty, speciálním pedagogem, psychiatrem, ústavním lékařem a jinými odbornými lékaři. Uživatelům CSS je zajišťována komplexní péče.

Ambulantní péče

Ambulantní péče je zajišťována praktickým lékařem, který má ordinaci přímo v areálu CSS. Ordinance probíhá v pracovní dny Po-Pá a je zaměřena převážně na vstupní prohlídky, očkování nových uživatelů, poskytování zdravotní péči dle zdravotního stavu, předpisy receptů a jednorázových pomůcek, odesílání uživatelů na odborná vyšetření nebo k hospitalizaci.

Psychiatrická péče

Odborná psychiatrická péče je zajišťována psychiatrem, který má rovněž ordinaci v prostorech CSS. Psychiatrická a současně psychoterapeutická péče je uživatelům zajišťována v pracovní dny Po-Pá.

Využití ambulantní péče ve zdrav. zařízeních v roce 2012 – počet vyšetření = 555

Hospitalizace uživatelů ve zdravotnických zařízeních – počet hospitalizovaných = 46 uživatelů
s průměrnou délkou hospitalizace 2 týdny
v psychiatrické léčebně 2 – 3 měsíce

Nutriční terapie

Nutriční terapeutka je součástí zdravotního týmu a spolupracuje se všeobecnými sestrami, pracovníky sociální péče, kuchařkami, uživateli a dalšími zaměstnanci. Sestavuje jídelní lístky podle ordinovaných diet, které musí odpovídat nutričním hodnotám z tabulek.

Pro zlepšení spokojenosti mají uživatelé CSS v pracovních dnech možnost výběru ze dvou druhů jídel (oběd i večeře) dle vlastní chuti. Nutriční terapeutka svolává 1x měsíčně stravovací komisi na které mají uživatelé CSS možnost zhodnotit stravu a případně podat své podmínky a připomínky ke změnám.

Hygienický standard

PSS evidují hygienickou péči u všech uživatelů CSS prostřednictvím dokumentace - koupacích karet. Každý čtvrtek v týdnu mohou využívat nabídku služeb holičky/kadeřnice, který pravidelně CSS navštěvuje a 1x měsíčně služby pedikérky.

Ložní prádlo se vyměňuje dle harmonogramu práce v pravidelných 3 týdenních intervalech nebo podle potřeby.

Osobní prádlo se pere dle potřeb uživatelů, nejméně však 1x týdně. Kontrolu provádí vedoucí zdravotního oddělení.

Úklid celého ústavu zajišťuje úklidová firma. Nedostatky a kontrolu řeší vedoucí zdravotních oddělení a určení pracovníci úklidové firmy.

Vzdělávání zdravotnických pracovníků

Ke zkvalitnění zdravotní péče přispívá i vzdělávání všeobecných sester.

Všeobecné sestry si udržují odbornou způsobilost sbíráním akreditovaných bodů při návštěvách odborných seminářů a konferencí atd.

Všichni zdravotničtí pracovníci i PSP se zúčastňují odborných seminářů, které probíhají na odděleních 1x měsíčně. Semináře připravují a přednášejí všeobecné sestry. Témata jsou zaměřena na prohloubení odbornostních a vědomostních předpokladů pracovníků sociálně zdravotních služeb.

zpracovala: Mgr. Markéta Pučánová
vedoucí sociálně zdravotního oddělení

Provozní oddělení

Pracovní skupina vrátnice

zajišťuje ostrahu dle vyhl. MV ČR č. 135/1983 Sb. a Směrnice pro výkon služby vrátného CSS pro osoby se zrakovým postižením v Brně – Chrlících.

Služba vrátného je zajišťovaná ve vrátnici u hlavní brány nepřetržitě ve dvou směnách od 06.00 do 18.00 hodin a od 18.00 do 06.00 hodin 5 zaměstnanci.

Mezi další povinnosti vrátných patří například spojování telefonních hovorů, přejímání tiskovin, evidence a vydávání klíčů, evidence příjezdů a odjezdů vozidel a zimní údržba chodníků v době nepřítomnosti zaměstnanců údržby.

Pracovní skupina prádelna

Zajišťují 4 zaměstnankyně dle provozního řádu prádelny třídění, praní, sušení, mandlování, žehlení a opravy osobního prádla, lůžkovin, případně některých speciálních textilií podle skutečné potřeby z téměř všech druhů materiálů. Tyto práce provádí pro uživatele CSS, dále pere pracovní oděvy zaměstnanců ÚSP, prádlo z Lékárny Na Selské, Mudr. Fejlkové a MUDr. Sovadiny a pro 2 mateřské školky při ZŠ Chrlice.

Za rok 2012 bylo v prádelně vypráno, vyžehleno a opraveno cca 17 650 kg prádla.

Pracovní skupina údržba a autoprovoz

zajišťovali 3 zaměstnanci v jednosměnném provozu od 6.00 do 14.30. Mimo pracovní dobu byl určen pohotovostní pracovník.

Dle harmonogramu pracovní skupiny údržby její zaměstnanci jedenkrát denně kontrolují provoz plynových kotlen a zapisují spotřebu plynu, jedenkrát týdně provádějí úklid anglických dvorků a zadní části budovy C, jedenkrát měsíčně čistí střešní svody. Dle potřeby provádí čištění kanálových dvorních vpustí, obnovu nátěrů venkovních kovových a dřevěných konstrukcí, čištění odtokových vodních žlabů chodníku a anglického dvorku, údržbu parkové zeleně vč. sekání trávy, opravu inventáře budovy, v zimním období odklizení sněhu, stěhování nábytku a další práce dle požadavků zaměstnanců a uživatelů CSS.

Jako řidiči vozidel CSS zajišťují dle platných směrnic odvoz a dovoz uživatelů na kulturní a sportovní akce, k lékařům, příkazy k úhradě do banky a peněžní hotovost z banky, spotřebiče do opraven aj. dle požadavků CSS.

Vozový park ÚSP má ke konci roku 2012 šest vozidel - Peugeot Expert, 2x VW Transit, Škodu Octavia, Hyundai a Opel.

Celkem v roce 2012 vozidla najela 45 340 kilometrů a spotřebovala 2 782 litrů pohonných hmot za 101 471,-- Kč.

Zpracovala: J. Fialová

Pracovní skupina základní sociální rehabilitace

Pracovní skupina základní sociální rehabilitace se zabývá výchovně vzdělávacími aktivitami a poradenskou činností v oblasti kompenzačních pomůcek pro osoby se zrakovým postižením, osoby s hluchoslepotou a osoby se zrakovým a dalším kombinovaným postižením (mentálním, tělesným). Výchovně vzdělávací aktivity zahrnují reedukaci a kompenzaci, ale také celkovou sociální rehabilitaci na základě komprehensivního přístupu, která zahrnuje také nácvik sociálního kontaktu a komunikace. Cílem výchovně vzdělávacích činností speciálních pedagogů je umožnit uživatelům podle jejich individuálních možností a schopností začlenění do společnosti. Tzn. co nejdříve a co nejlépe usnadnit návrat postiženého k jeho maximální tělesné a duševní, a tedy i pracovní výkonnosti, a tak mu umožnit, aby se znovu cítil platným členem společnosti.

Speciální pedagogové v roce 2012 realizovali s uživateli výchovně - vzdělávací a poradenské činnosti:

- **Prostorová orientace a samostatný pohyb** - 39 uživatelů
- **Nácvik a procvičování praktických dovedností** (nácvik dovedností v sebeobsluze, nácvik podpisu, rozlišování mincí, nácvik manipulace s kompenzačními pomůckami, vaření, obsluha spotřebičů a péče o domácnost) – 34 uživatelů
- **Nácvik a procvičování čtení a psaní Braillovým písmem** – 3 uživatelé
- **Nácvik a procvičování Lormovy abecedy** - 3 uživatelé

- **Poradenská činnost v oblasti kompenzačních pomůcek** pro osoby se zrakovým postižením, osoby se sluchovým postižením a osoby s tělesným postižením – 24 uživatelů
- **Prezentace kompenzačních pomůcek pro uživatele se zrakovým postižením a nevidomé** – 25 uživatelů
- **Podpora v zaměstnání** (pomoc a podpora při hledání a udržení si zaměstnání a při zvládnutí samostatné dopravy do zaměstnání) – 7 uživatelů
- **Zdravotní tělocvik** – 4 uživatelé
- **Podpora při přestěhování do jiného typu bydlení.** Podpora uživateli při hledání a následně při **stěhování do podporovaného samostatného bydlení** v o.s. JURTA v Děčíně – 1 uživatel
- **Soutěž ve čtení a psaní Braillovým písmem** – 14 uživatelů
- Pomoc uživatelům při přípravě i **účasti na soutěži v prostorové orientaci** TyfloBrno 2012 – 2 uživatelé
- **Pomoc uživatelům při seberealizaci** (organizace svatby, přestěhování v rámci zařízení apod.) - 7 uživatelů

Podpora uživatelů při integraci do běžné společnosti:

Pracovní skupina ZSR v roce 2012 zrealizovala program „**Příprava na samostatné bydlení**“. Posláním tohoto programu je umožnit uživatelům pobytové služby zkušební samostatné bydlení v budově ústavu. Příprava uživatelů na samostatné bydlení je založena na podpoře znovuzískání a upevnění nejvyšší možné výkonnosti, uschopnění uživatelů po stránce zdravotní, sociální, kulturní i pracovní a připravit je na pobyt v chráněném bydlení, nebo samostatné bydlení v běžném prostředí, tzn. integrovat uživatele pobytového zařízení do běžné společnosti. Tento program absolvoval v roce 2012 1 uživatel, který se chce přestěhovat do samostatného bytu mimo zařízení. Bohužel zatím čeká na volný byt.

Pracovníci ZSR podali návrhy na úpravy v prostorovém řešení v budovách zařízení i v přilehlých venkovních prostorách zařízení (zahrada).

V roce 2012 předložili **návrh na úpravy dopravního značení v Chrlicích**, které by uživatelům usnadnily samostatný pohyb mimo zařízení nejen v místě jejich bydliště, ale také při využívání MHD a dopravě např. do zaměstnání.

Další činností pracovníků ZSR je **školení zaměstnanců** v zásadách kontaktu a komunikace s osobami se zrakovým postižením a s osobami se sluchovým postižením, výuka zaměstnanců v alternativních a augmentativních komunikačních technikách a poradenství v oblasti průvodcovství osob se zrakovým nebo sluchovým postižením.

Vedlejší činností je **vedení studentů z vysokých škol na praxích, školení pro všechny studenty na praxi** v zásadách kontaktu a komunikace s osobami se zrakovým nebo sluchovým postižením a provádění exkurzí pro studenty vysokých i středních škol a jiných zařízení či organizací.

Ke dni otevřených dveří upravili prostory bývalé šatny a sociálního zařízení v přízemí budovy tak, aby si i široká veřejnost mohla vyzkoušet pohyb v naprosté tmě, jako simulace ztráty zraku. Tyto prostory - **byteček „Na dotek“** - jsou po domluvě s průvodcem dále celoročně přístupny pro veřejnost .

Od listopadu roku 2012 pracovníci základní sociální rehabilitace převzali pracovní činnosti za speciálního pedagoga – vstupního diagnostika a jejich pracovní náplň od této doby nově obsahuje jak vstupní **speciálně pedagogickou diagnostiku**, tak i **činnost koordinátorů klíčových pracovníků**.

Pracovníci ZSR byli **členy** Multidisciplinárního transformačního týmu a během roku 2012 se spolupodíleli na **vytváření rozvojového plánu**.

Zpracovala: Mgr. Eliška Rozbořilová
vedoucí sociálně – rehabilitačního oddělení

ZHODNOCENÍ A VÝZNAM PRÁCE PRACOVNÍ SKUPINY ZVP

1. **Činnosti PS ZVP** - pracovní skupina je součástí sociálně rehabilitačního oddělení. Hlavním cílem PSS je pomáhat uživatelům při činnostech, které sami nezvládnou, např:
  - Pomoc při sebeobsluze, řešení problémů, pohybu a orientaci, seznámení s dokumenty
  - Doprovody a asistence : odborný lékař, úřady, nákupy, atd.
  - Doprovody na několikadenní rekreace a ozdravné pobyty uživatel
  - Pracovní terapie, nácvik vaření ve cvičné kuchyňce, procvičování jemné motoriky
  - Pomoc při organizaci, kontrola a pomoc uživatelům při příležitostné výdělečné činnosti
  - Pomoc při komunikaci + pomoc při navázání kontaktů s rodinou a snaha o zapojení do akcí mimo ústav

Pomoc při organizaci a zajištění společenského vyžití realizováním **volnočasových aktivit** dle zájmu uživatelů a doprovody uživatel na akce:

- kulturní a sportovní, vycházky a výlety, cvičení, muzikoterapie, taneční hodiny
- Čtení denního tisku a beletrie, rozhovory nad biblí, individuální rozhovory
- půjčování černotiskových i zvukových knih z ústavní knihovny, poslechová terapie, stolní společenské hry, apod.

Cílem práce PSS na patrech A,B,C,D,E,F je pomoc uživatelům sociálních služeb s činnostmi, které sami nezvládnou. Snaží se omezit riziko izolace uživatelů od okolního světa, případně pomoci při integraci do společnosti. Důležitá je také podpora uživatelů v aktivitě a pomoci jim realizovat se podle jejich zájmů tak, aby byla respektována individualita každého uživatele.

2. **Pracovní terapie** - cílem pracovní terapie pro zrakově postižené v ÚSP je :
  - Motivace k činnosti, zvyšování a rozvíjení sebedůvěry, kreativity
  - Podpora vzájemné spolupráce a tolerance mezi sebou, vedení uživatelů k samostatnosti a schopnosti individuálního rozhodování
  - Rozvíjení jemné motoriky, nácvik nových dovedností, fixace získaných sebeobslužných dovedností, posílení psychiky (druh terapie)

Uživatelé mají možnost vlastního výběru pro svou individuální či společnou činnost v těchto dílnách :

- Keramická dílna - vytváření keramických výrobků z hlíny z volné ruky
- Šicí dílna - příprava materiálu pro další využití, ruční tkaní koberečků, sešívání dílů pro šití polštářů, malování, navlíkání korálků, pletení, vyšívání
- Košíkářská dílna – pletení dekorativních předmětů a košíků z pedigu

Posláním práce PSS v pracovní terapii je přispívat k rozvíjení individuálních schopností a dovedností uživatelů v příjemné a tvořivé kolektivní atmosféře. Nedílnou součástí pracovní skupiny pracovní terapie je příprava výrobků na jednotlivé akce konané během celého roku v CSS a také i účast na prezentačních výstavách nebo jiných akcích.

3. **Sportovní aktivity a muzikoterapie** – patří mezi volnočasové aktivity

Účel sportu zrakově postižených :

- Zkvalitnění a doplnění péče o ZP, zpříjemnění pobytu v ÚSP
- Omezení rizika izolace uživatel mezi sebou a ve společnosti
- Zvyšování tělesné kondice všech věkových kategorií = zlepšení zdravotního stavu + regulace tělesné hmotnosti

Pravidelné týdenní sportovní sportovních aktivity :

- Kuželky Telnice
- Shown down
- Ruské kuželky
- Muzikoterapie

Nepravidelné sportovní aktivity :

- Posilovna + ZTV
- Turistika, procházky

Přehled ročních sportovních akcí :

- SH Chrlická žaba (září)
- Kuželkářská soutěž „Chrlická liga“ – XI.2012 – II.2013
- Rekreaace (turistika) – pobyt Vysočina (Milovy)
- Rekreaace (turistika + plavání) - pobyt v zahraničí – Chorvatsko

4. **Kulturní a společenské akce :**

- Koncerty, výstavy, besedy mimo i v rámci zařízení CSS
- Koncertování pěveckého sboru NADĚJE v rámci i mimo CSS
- Tradiční oslavy – Velikonoce, Vánoce, apod.
- Výlety, poznávací vycházky, exkurze
- Pobyt na zahradě, koncerty, táboračky, apod.

Akce většího rozsahu :

- Maškarní ples
- Pálení čarodějnic
- Den otevřených dveří ÚSP Chrlice
- Účast na farmářských trzích, výstavy na podporu Nadačního fondu Slunečnice
- Chrlický slavík
- Mikuláš
- Celoroční akce v kapli - rozhovory nad Biblií, bohoslužba Církve čs. Husitské, Evangelická bohoslužba, mše církve římsko katolické, bohoslužba slova

Zpracovala: J.Kozumplíková

Pracovní skupina přímé obslužné péče

Uživatelé využívající pobytové služby v tomto zařízení mají sníženou soběstačnost a z tohoto důvodu potřebují pravidelnou pomoc od pracovníků v sociálních službách přímé obslužné péče. Jedná se o podporu při soběstačnosti nebo pomoc při úkonech:

- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně
- pomoc při zajištění stravy
- pomoc při péči o vlastní domácnost (úklid pokoje a osobních věcí, výměna prádla apod.)
- pomoc při pohybu, pomoc při změnách polohy (u uživatelů imobilních)

Přímá obslužná péče je poskytována podle individuálních potřeb uživatelů. Intenzivní péče je věnována uživatelům s těžkým kombinovaným postižením, uživatelům nemocným, imobilním a seniorům. Vždy jedna pracovníce v sociálních službách přímé obslužné péče je uživatelům v případě potřeby k dispozici i během nočních hodin.

Zpracovala: Ivana Frankotová